

med paa Vejen. Jeg haaber, at der baade indenfor Venstre, indenfor det konservative Folkeparti og indenfor Socialdemokratiet vil være Villighed til nu at føre dette Spørgsmaal frem, saaledes at det kommer til en virkelig Forhandling mellem Partierne om denne Sag, og fordi det ærede Medlem har villet tage vort Forslag, hvor ufuldkomment han nu end finder det, som Udgangspunkt for sin lange og interessante Fremstilling og derigennem bidraget til, at denne Sag virkelig sættes paa Dagsordenen, vil jeg til sidst takke ham.

Hans Nielsen: Efter de Taler, som det ærede Medlem Hr. Kragh holdt, da vi behandlede Forslaget om Priskontrol, gik jeg ud fra, at der ikke længere var et Flertal i Rigsdagen for dette Lovforslag, og det regnede jeg med, da jeg talte her i Gaar. Jeg blev derfor heller ikke overrasket af den, jeg kan vel kalde det, afvisende Holdning, som det ærede Medlem indtog i sin Tale her i Gaar. Det undrede mig slet ikke, at han nu var højst betænkelig ved det Lovforslag, som dog en Gang har forladt dette Ting med Venstres Stemmer. Det undrer mig ikke, fordi Venstre her i Landet, som jeg i Gaar fremhævede, jo er i stadig March til højre paa det økonomiske og sociale Omraade; Venstre befinder sig, hvad jeg ogsaa fremhævede i Gaar, allerede langt til højre for andre saakaldte liberale Partier i Europa, specielt til højre for Venstrepartiet i Norge. Det ærede Medlem forsikrede ganske vist, at Venstre ikke var et Parti, der krævede ligefrem anarkistisk Frihed paa det økonomiske Omraade, nej, det var et Parti, der fulgte de gammel-liberale økonomiske Grundsætninger. Ja, jeg ved ikke, hvad man skal sige om den økonomiske Politik, Venstre har drevet lige fra 1919—20. Det har jo været en ustandselig Proklamerings af, at Kræfternes frie Spil skulde have Lov til at udfoldes uden nogen som helst Indskrænkning. Hvis dette er de gammel-liberale Anskuelse, forstaar jeg bedre, at Venstre dør rundt omkring i Europa. Disse Anskuelse er jo i deres Moderland, England, i en meget stærk Tilbagegang. Det gammel-liberale Parti befinder sig midt i sit endelige Sammenbrud. Og hvis vi blot gaar over Sundet, vil det ærede Medlem Hr. Kragh se det selv samme fuldbyrdes i Sverige; dér er ogsaa det gammel-liberale Parti, Venstre, brudt fuldstændigt sammen. Og for saa vidt som Venstre her i Landet vil fortsætte den Kurs, det er inde paa, og som forsvares saa ihærdigt af det ærede Medlem Hr. Kragh —

og for Resten ikke mindre ihærdigt af Partiets højtærede Formand, det ærede Medlem Hr. N. Neergaard —, saa tvivler jeg ikke om, at den samme Skæbne, der er beredt de engelske og svenske Liberale, ogsaa vil ramme de danske Liberale, og det meget hurtigere, end de selv drømmer om.

Da vi sidst beskæftigede os med dette Spørgsmaal, lykkedes det os, som sagt, at faa en Tilslutning fra Venstres Side til dette Lovforslag, men det kan man altsaa ikke længere gøre Regning paa. Det har derfor sin Interesse at se, hvorledes Venstremænd andre Steder ser paa dette Spørgsmaal, og jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse en Udtalelse, som for 2—3 Dage siden er fremsat i det norske Storting af Statsraad Berg under hans Omtale af den norske Trustlov. Statsraad Berg udtaler følgende: „Kampen om Trustloven var i Grunden en Kamp mellem det norske Folk og mægtige Sammenslutninger, som gerne vilde gøre sig til Folkets Herrer. Et stort Flertal i Folket var visselig enig i, at saadanne Organisationer skulde være underlagt Samfundets Myndighed og Kontrol, og at de fik finde sig i at være Folkets Tjenere.“ Jeg maa sige, at denne Venstreminister i Norge sætter Tingene paa deres rette Plads. Disse store, mægtige, koncentrerede Virksomheder, som alle Vegne vil opkaste sig til Folkets Herrer, maa af det offentlige bringes paa deres rette Plads, som er den at være Folkets Tjenere. Det er rene Ord for Pengene, som man siger, det er ikke til at tage fejl af hans Opfattelse af dette Spørgsmaal. Og han er i fuld Overensstemmelse med Venstres Program i Norge — det er endda et nyt Program af 1924. Partiet har i 1915, 1918, 1921 og 1924 beskæftiget sig med dette Spørgsmaal og indtaget en stadig mere og mere radikal Stilling. Jeg vil gerne oplæse det norske Venstres Program vedrørende dette Spørgsmaal, som altsaa er i Overensstemmelse med Ministerens Udtalelser. Det hedder derom: „Da vort Samfund er baseret paa fri Konkurrence, kan det ikke taales, at privat-kapitalistiske eller andre Særinteresser ved Sammenslutninger udnytter deres Magtstilling til Skade for Almenheden. Truster og andre konkurrenceregulerende Sammenslutninger stilles under strengt Tilsyn af et offentligt Kontrolorgan, idet Konkurrencereguleringer, som strider mod almene Interesser, forbydes. Al unødigt Prisfordyrelse og alt unødigt Mellemandsvæsen søges fjernet.“ Det er, som man ser, et Program, der er i fuld Tilslutning ikke blot til det Lovfor-